

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tost/21/2018
Identifikačné číslo spisu: 2018014383
Dátum vydania rozhodnutia: 21. júna 2018
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Paluda
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:2018014383.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Františka Moznera a JUDr. Martina Piovartsyho v trestnej veci vyžiadanej osoby U. G., na neverejnom zasadnutí konanom dňa 21. júna 2018 v Bratislave, o sťažnosti vyžiadanej osoby proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 30. mája 2018, sp. zn. 5Ntc/11/2018, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť vyžiadanej osoby U. G. s a z a m i e t a.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) uznesením z 30. mája 2018, sp. zn. 5Ntc/11/2018, podľa § 16 ods. 1 zákona č. 154/2010 Z. z. o európskom zatýkacom rozkaze a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o EZR“) vzal vyžiadanú osobu U. G., narodeného X. M. XXXX v X., X., bytom O., XXXX W., N. I. u. XX-XX, I. XX.Z., štátneho občana Ukrajiny, t.č. vo výkone predbežnej väzby, do vydávacej väzby, ktorá je pokračovaním predbežnej väzby vyžiadanej osoby, ktorá na základe uznesenia Krajského súdu v Trnave z 28. apríla 2018, sp. zn. 5Ntc/11/2018, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 17. mája 2018, sp. zn. 4 Tost 16/2018, začala plynúť dňa 27. apríla 2018 od 10.30 hod. Podľa § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por. per analogiam väzbu vyžiadanej osoby U. G. nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka. V odôvodnení svojho uznesenia krajský súd konštatoval splnenie formálnej podmienky na rozhodnutie o vzatí vyžiadanej osoby do vydávacej väzby, ako aj existenciu materiálnych podmienok väzby v zhode s návrhom prokurátorky Krajskej prokuratúry Trnava, pričom zdôraznil, že vyžiadaná osoba sa snažila pobytom na území Slovenskej republiky, resp. na iných miestach vyhnúť trestnému stíhaniu vedenému voči nej v Maďarskej republike. Na území Slovenskej republiky nemá vyžiadaná osoba žiadne osobné ani pracovné väzby a podľa názoru krajského súdu možno s vysokou pravdepodobnosťou predpokladať, že po prepustení z väzby by pokračovala v konaní, ktorým sa doteraz vyhýbala trestnému stíhaniu. S poukazom na uvedené okolnosti neboli v posudzovanom prípade podľa krajského súdu splnené ani podmienky na nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka. Proti tomuto uzneseniu podala vyžiadaná osoba sťažnosť priamo do zápisnice o výsluchu, ktorú dodatočne odôvodnila písomným podaním prostredníctvom obhajcu Mgr. Michala Lysa. V odôvodnení sťažnosti uviedla, že napadnuté uznesenie krajského súdu považuje za nesprávne, pretože trestné stíhanie vyžiadanej osoby je podľa právneho poriadku Slovenskej republiky premlčané z dôvodu, že aj v prípade kvalifikácie skutku podľa § 219 ods. 2 zákona č.

140/1961 Zb. Trestný zákon v znení účinnom ku dňu spáchania skutku by bola premlčacia doba v zmysle § 67 ods. 1 písm. a) zákona č. 140/1961 Zb. dvadsať rokov, čo znamená, že by uplynula v roku 2016. Vzhľadom na uvedené sa podľa vyžiadanej osoby javí nesprávnym jej vzatie do vydávacej väzby. V ďalšej časti svojej sťažnosti poukázala vyžiadaná osoba na to, že na území Slovenskej republiky sa nevyhýbala trestnému stíhaniu v Maďarskej republike, o čom svedčí fakt, že sama požiadala lekára, aby zavolať políciu, pretože bola v stave hmotnej núdze a požiadala o prevezenie do Ústavu pre cudzincov v Medveďove. V tomto zariadení sa vyžiadaná osoba dlhšiu dobu zdržiavala, následne požiadala o udelenie azylu, pričom až v rámci azylového konania bolo zistené, že ide o hľadanú osobu. Tento postup podľa nej nasvedčuje tomu, že o trestnom stíhaní v Maďarskej republike nemala vedomosť. Na základe uvedeného vyžiadaná osoba navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a prepustil ju z väzby na slobodu. Sťažnosť vyžiadanej osoby bola 15. júna 2018 zaslaná na prokurátorovi Krajskej prokuratúry Trnava, ktorý sa k nej do dňa konania verejného zasadnutia nevyjadril. Spis so sťažnosťou bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky ako súdu sťažnostnému predložený 19. júna 2018. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako sťažnostný súd preskúmal na podklade uvedenej sťažnosti, ktorú podala oprávnená osoba včas, podľa § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému podala vyžiadaná osoba sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce tomuto výroku a dospel k záveru, že podaná sťažnosť vyžiadanej osoby U. G. nie je dôvodná. Z predloženého spisového materiálu je zrejmé, že na vyžiadanú osobu U. G. bol dňa 22. marca 2018 vydaný európsky zatýkací rozkaz Krajským súdom v Budapešti pod sp. zn. 17.B.15/2018, pre trestný čin vraždy a vážneho ublíženia na zdraví podľa § 160 Trestného zákona Maďarska na tom skutkovom základe, že dňa 23. augusta 1996 v Budapešti spolu so spolupáchateľom uniesli obeť a požadovali od nej peniaze a keďže obeť peniaze páchatelom nedala, zabili ju. Za uvedené trestné činy je možné uložiť podľa maďarského trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 10 - 20 rokov alebo trest odňatia slobody na doživotie. Keďže tieto trestné činy boli priradené ku kategórii trestných činov uvedených v § 4 ods. 4 zákona o EZR, nebolo potrebné skúmať ich trestnosť podľa právneho poriadku Slovenskej republiky. Vyžiadaná osoba U. G. bol na základe uvedeného európskeho zatýkacieho rozkazu dňa 27. apríla 2018 o 10.30 hod. zadržaný a uznesením Krajského súdu v Trnave z 28. apríla 2018, sp. zn. 5Ntc/11/2018, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 17. mája 2018, sp. zn. 4 Tost 16/2018, vzatý do predbežnej väzby v zmysle § 15 ods. 2 zákona o EZR. Dňa 24. mája 2018 podala prokurátorka Krajskej prokuratúry Trnava návrh na vzatie vyžiadanej osoby do vydávacej väzby, ktorý odôvodnila vedomosťou vyžiadanej osoby o trestnom stíhaní v Maďarskej republike, v dôsledku čoho z Maďarska utiekla a vystupovala pred slovenskými orgánmi pod falošnou identitou. V tejto súvislosti prokurátorka tiež upozornila na skutočnosť, že vyžiadaná osoba nemá na Slovensku žiadne rodinné, pracovné alebo iné väzby a hrozí obava, že po prepustení z väzby by jej prítomnosť nebolo možné zabezpečiť v konaní o európskom zatýkacom rozkaze, čím by bol zmarený účel tohto konania. Opodstatnenosť väzby je podľa prokurátorky zvýraznená aj doručením ďalšieho európskeho zatýkacieho rozkazu na vyžiadanú osobu, vydaného za účelom trestného stíhania vyžiadanej osoby pre prečin útoku vážna podľa § 283 ods. 2 Trestného zákonníka Maďarska, ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že dňa 19. februára 2018 v čase okolo 22.59 hod. v mieste pobytu si odstránil technické zariadenie monitorujúce jeho pobyt v súvislosti s domácou väzbou nariadenou mu uznesením Okresného súdu Buda sp. zn. 4.Bny.224/2017/2, predĺženou do dňa 28. apríla 2018 uznesením sp. zn. 3.Bny.18/2018/2. Na podklade tohto návrhu rozhodol Krajský súd v Trnave napadnutým uznesením o vzatí vyžiadanej osoby do vydávacej väzby. Podľa § 15 ods. 6 zákona o EZR, ak je počas trvania predbežnej väzby doručený originál európskeho zatýkacieho rozkazu s prekladom do štátneho jazyka, ak sa preklad vyžaduje, prokurátor vykonávajúci predbežné vyšetrovanie predloží sudcovi krajského súdu návrh na vzatie vyžiadanej osoby do vydávacej väzby. Podľa § 16 ods. 1 zákona o EZR, ak je to potrebné na zabezpečenie prítomnosti vyžiadanej osoby v konaní o európskom zatýkacom rozkaze na území Slovenskej republiky, alebo na zabránenie, aby nedošlo k zmareniu účelu tohto konania, vezme ju sudca krajského súdu do vydávacej väzby. Urobí tak na návrh prokurátora vykonávajúceho predbežné vyšetrovanie. Inštitút vydávacej väzby má iný charakter - a to vrátane jej dôvodov - než väzba v rozsahu jej úpravy v štvrtej hlave prvého dielu Trestného poriadku (§ 71 až 79). Nie je teda potrebné na základe už zistených konkrétnych skutočností konštatovať existenciu niektorého z dôvodov väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a), písm. b) alebo písm. c) Tr. por. (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu zo 6. decembra 2010, sp. zn. 2 Tost 34/2010, uverejnené v Zbierke stanovísk

najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 7, roč. 2012). Vydávacia väzba podľa § 16 ods. 1 zákona o EZR nie je obligatórna, pretože sudca musí pred rozhodnutím vždy skúmať splnenie minimálne jednej z dvoch podmienok na pozitívne rozhodnutie o návrhu prokurátora a to - či vzatie vyžiadanej osoby do vydávacej väzby je potrebné na zabezpečenie jej prítomnosti v konaní o európskom zatýkacom rozkaze na území Slovenskej republiky alebo - či vzatie vyžiadanej osoby do vydávacej väzby je potrebné na zabránenie, aby nedošlo k zmareniu účelu konania o európskom zatýkacom rozkaze (uznesenie najvyššieho súdu zo 4. októbra 2017, sp. zn. 3 Tost 32/2017). Vychádzajúc z vyššie uvedeného možno konštatovať, že u vyžiadanej osoby U. G. sú splnené podmienky na vzatie do vydávacej väzby, a to tak formálne, ako aj materiálne. Z hľadiska splnenia formálnych podmienok možno konštatovať, že krajský súd rozhodoval o návrhu prokurátora na vzatie vyžiadanej osoby do predbežnej väzby, podanom počas trvania predbežnej väzby vyžiadanej osoby, po predložení originálu európskeho zatýkacieho rozkazu v tejto lehote, po predchádzajúcom výsluchu vyžiadanej osoby pred sudcom krajského súdu dňa 30. mája 2018. Pokiaľ ide o splnenie materiálnych podmienok na vzatie vyžiadanej osoby do vydávacej väzby, tu možno v zhode s krajským súdom uviesť, že vyžiadaná osoba je cudzím štátnym príslušníkom, na území Slovenska nemá žiadne väzby, ani bydlisko a jediným dôvodom na jej príchod na územie Slovenska bol záujem vyhnúť sa prebiehajúceho trestnému stíhaniu v Maďarskej republike (ako to vo svojich výpovediach vyžiadaná osoba sama konštatovala). Z uvedeného jednoznačne vyplýva dôvodnosť vzatia vyžiadanej osoby do vydávacej väzby, pretože v opačnom prípade by nebola zabezpečená jej prítomnosť na území Slovenskej republiky v konaní o európskom zatýkacom rozkaze a rovnako by hrozilo zmarenie účelu konania o európskom zatýkacom rozkaze (aj s ohľadom na medzičasom podaný návrh prokurátorky Krajskej prokuratúry Trnava na vykonanie európskeho zatýkacieho rozkazu, o ktorom bude krajský súd rozhodovať po vrátení veci z najvyššieho súdu). Pokiaľ ide o sťažnostné námietky prezentované vyžiadanou osobou v podanej sťažnosti, tieto sa v zásade koncentrujú na dve skutočnosti - premlčanie trestného stíhania, na výkon ktorého má byť vyžiadaná osoba vydaná do Maďarskej republiky jej nevedomosť o prebiehajúcom trestnom stíhaní. Vo vzťahu k sťažnostnej námietke vyžiadanej osoby týkajúcej sa premlčania trestného stíhania je potrebné uviesť, že touto otázkou sa môže zaoberať konajúci súd až v rámci rozhodovania o návrhu na vykonanie európskeho zatýkacieho rozkazu, ktorý bol medzičasom podaný prokurátorkou Krajskej prokuratúry Trnava. Pri rozhodovaní súdu o vzatí alebo nevzatí vyžiadanej osoby do vydávacej väzby je podstatným pre rozhodnutie zistenie existencie skutočností uvedených v § 16 ods. 1 zákona o EZR, nie však posudzovanie otázok, ktoré patria do rámca samotného rozhodovania súdu o vykonaní európskeho zatýkacieho rozkazu v zmysle § 22 ods. 1 zákona o EZR. K sťažnostnej námietke vyžiadanej osoby spočívajúcej v jej údajnej nevedomosti o trestnom stíhaní na území Maďarskej republiky je potrebné poukázať na jej výpoveď po zadržaní dňa 27. apríla 2018 (č.l. 23-24 spisu), v rámci ktorej okrem iného uviedla: „Mám vedomosti o skutku, za ktorý bol vydaný tento rozkaz na súde v Budapešti. Pred orgánom polície Slovenskej republiky som preto udal iné meno, nakoľko som vedel, že mám problémy.“ Rovnako tak aj pri svojom výsluchu pred rozhodnutím o návrhu prokurátora na jej vzatie do predbežnej väzby dňa 28. apríla 2018 vyžiadaná osoba okrem iného uviedla: „Obával som sa, že v Maďarsku budem mať kvôli tomu prípadu vraždy stále problémy, tak som radšej na Slovensku vystupoval pod iným menom.“ Z citovaných častí výpovedí vyžiadanej osoby je zrejmé, že táto jednoznačne mala vedomosť o prebiehajúcom trestnom stíhaní v Maďarskej republike a na územie Slovenskej republiky vstúpila v snahe vyhnúť sa mu, čo len potvrdzuje dôvodnosť jej vzatia do vydávacej väzby v tomto konaní. Najvyšší súd sa napokon zaoberal i otázkou, či nie je možné účel vydávacej väzby dosiahnuť i menej invazívnym spôsobom (napr. dohľadom probačného a mediačného úradníka), avšak vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti je zrejmé, že takýto postup by nebol dostačujúci. Z týchto dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky sťažnosť vyžiadanej osoby U. G. podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.

